

ภาค ๑
ภาคทั่วไป

บทที่ ๑	โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของศาลปกครอง	๑
	๑. โครงสร้างของศาลปกครอง	๑
	๒. อำนาจหน้าที่ของศาลปกครอง	๓
	๓. หลักทั่วไปของวิธีพิจารณาคดีปกครอง	๓
บทที่ ๒	“หน่วยงานทางปกครอง” และ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒	
	๑. หน่วยงานทางปกครอง	๕
	๑.๑ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นหน่วยงานทางปกครอง	๕
	๑.๑.๑ ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม	๕
	๑.๑.๒ ราชการส่วนท้องถิ่น	๕
	๑.๑.๓ รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา	๕
	๑.๑.๔ หน่วยงานอื่นของรัฐ	๕
	๑.๑.๕ หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครองหรือให้ดำเนินกิจการทางปกครอง	๕
	๑.๒ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่เป็นหน่วยงานทางปกครอง	๗
	๒. เจ้าหน้าที่ของรัฐ	๘
	๒.๑ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๘
	๒.๑.๑ ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง คณะบุคคลหรือผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานทางปกครอง	๘
	๒.๑.๒ คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท คณะกรรมการหรือบุคคลซึ่งมีกฎหมายให้อำนาจในการออกกฎ คำสั่ง หรือมติใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อบุคคล	๘
	๒.๒ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๑๐

บทที่ ๓	อำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง	๑๓
๑.	ข้อพิจารณาเกี่ยวกับการกระทำของหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษา ของศาลปกครอง	๑๓
๑.๑	การใช้อำนาจในการออกกฎ	๑๓
๑.๑.๑	กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าการใช้อำนาจของหน่วยงาน ทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมีลักษณะ เป็นการออก “กฎ”	๑๓
๑.๑.๒	กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าการใช้อำนาจของหน่วยงาน ทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ใช่ลักษณะ ของการออก “กฎ”	๑๘
๑.๒	การใช้อำนาจในการออกคำสั่ง	๑๙
๑.๒.๑	คำสั่งทางปกครอง	๑๙
๑)	คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะของ “คำสั่งต่าง ๆ”	๑๙
๒)	คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะของ “หนังสือต่าง ๆ”	๒๔
๓)	คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะของ “มติของสภาหรือคณะกรรมการ”	๒๕
๔)	คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะของ “การอนุญาต”	๒๕
๕)	คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะของ “การอนุมัติ”	๒๕
๖)	คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะของ “การวินิจฉัยยุทธวิธี”	๒๖
๗)	คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะของ “ประกาศ”	๒๖
๘)	คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะของ “การรับจดทะเบียน”	๒๖
๙)	คำสั่งทางปกครองที่ออกในลักษณะอื่น ๆ	๒๗
๑.๒.๒	คำสั่งทางปกครองทั่วไป	๒๙

๑.๒.๓	กรณีศาลปกครองวินิจฉัยว่าการฟ้องโต้แย้งคำสั่ง ที่พิพาทเป็นคดีพิพาทตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) โดยไม่ระบุว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งประเภทใด	๓๐
๑.๒.๔	กรณีนี้ที่ “ไม่ใช่คำสั่งทางปกครอง”	๓๒
	๑) กระบวนการภายในฝ่ายปกครอง	๓๒
	๒) มาตรการภายในของฝ่ายปกครอง	๓๖
	๓) การรับจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม เกี่ยวกับที่ดิน	๓๖
	๔) การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐคัดค้านการรังวัดที่ดิน ของเอกชน	๓๖
	๕) ข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติงาน ของหน่วยงานของรัฐ	๓๖
	๖) การใช้สิทธิตามสัญญา	๓๖
	๗) กรณีอื่น ๆ	๓๗
๑.๓	การใช้อำนาจกระทำกรณอื่นใด	๓๘
๑.๔	การละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด หรือการปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร	๔๐
๑.๔.๑	กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับ การละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้อง ปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร	๔๐
๑.๔.๒	กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับ การละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้อง ปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร	๔๕
๑.๕	การกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่	๔๕
๑.๕.๑	การกระทำละเมิดอันเกิดจากการใช้อำนาจ ตามกฎหมาย	๔๕
๑.๕.๒	การกระทำละเมิดอันเกิดจากการออกกฎ	๔๕
๑.๕.๓	การกระทำละเมิดอันเกิดจากการออกคำสั่ง	๔๕
๑.๕.๔	การกระทำละเมิดอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร	๔๖

- ๑.๕.๕ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นการกระทำละเมิด
ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) โดยไม่ได้ระบุว่า
เป็นการกระทำละเมิดจากกรณีใด ๔๗
- ๑.๕.๖ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับ
การกระทำละเมิดตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓)
แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ๔๗
- ๑.๖ สัญญาทางปกครอง ๔๘
- ๑.๖.๑ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นสัญญาทางปกครอง ๔๘
- ๑) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นสัญญาทางปกครอง
ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ๔๘
- ๒) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นสัญญาทางปกครอง
เนื่องจากมีลักษณะเป็นไปตามมติของที่ประชุมใหญ่
ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ครั้งที่ ๖/๒๕๕๔ ๕๐
- ๓) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นสัญญาทางปกครอง
เนื่องจากเป็นสัญญาที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับ
การจัดให้มีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่สำคัญหรือจำเป็น
ต่อการจัดทำบริการสาธารณะให้บรรลุผล ๕๓
- ๔) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นสัญญาทางปกครอง
มากกว่าหนึ่งลักษณะสัญญา ๕๔
- ๕) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าสัญญาที่พิพาท
เป็นสัญญาทางปกครอง แต่ไม่ได้ระบุว่า
เป็นสัญญาทางปกครองประเภทใด ๕๔
- ๖) แนวคำวินิจฉัยกรณีอื่น ๆ ๕๖
- ๑.๖.๒ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่ใช่สัญญาทางปกครอง
แต่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ๕๖
- ๑) สัญญาค้ำประกันของสัญญาทางปกครอง ๕๖
- ๒) การรับสภาพความรับผิดชอบในหนี้ที่เกิดจาก
สัญญาทางปกครอง ๕๗
- ๓) สัญญารับดูแลรักษาทรัพย์สินจำนำตามสัญญาจำนำ
เพื่อประกันหนี้เงินกู้ยืม ๕๗

๔) สัญญาค้ำประกันการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติจัดหางาน และคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘	๕๗
๑.๖.๓ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่ใช่สัญญาทางปกครอง	๕๗
๑) สัญญาจ้างแรงงานพนักงานรัฐวิสาหกิจ	๕๗
๒) สัญญากู้ยืม	๕๗
๓) สัญญาซื้อขาย	๕๘
๔) สัญญาเช่า	๕๘
๕) สัญญารับขนคนโดยสาร	๕๙
๖) สัญญารับจ้างเหมาให้บริการงานรักษาความปลอดภัย	๕๙
๗) สัญญาเช่าซื้อ	๕๙
๘) สัญญาอื่น ๆ ที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่า ไม่ใช่สัญญาทางปกครอง	๕๙
๑.๗ การกระทำอย่างอื่นที่เป็นความรับผิดชอบของรัฐ	๖๐
๑) กรณีเกี่ยวกับการเวนคืนหรือสงฆ์หรือสิทธิ	๖๐
๒) กรณีเกี่ยวกับการรอนสิทธิ	๖๑
๓) กรณีเกี่ยวกับความรับผิดชอบอื่น	๖๑
๑.๘ การกระทำในกรณีอื่น ๆ	๖๓
๑.๘.๑ กรณีที่กฎหมายกำหนดให้หน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับให้บุคคล ต้องกระทำหรือละเว้นกระทำอย่างหนึ่งอย่างใด	๖๓
๑.๘.๒ กรณีที่กฎหมายกำหนดให้ยื่นฟ้องการใช้อำนาจรัฐ ในบางกรณีต่อศาลปกครอง	๖๓
๒. ข้อพิจารณาเกี่ยวกับการกระทำของหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษา ของศาลปกครอง	๖๓
๒.๑ การกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เป็นการกระทำทางปกครอง แต่กฎหมายกำหนดให้ ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง	๖๓
๒.๑.๑ การดำเนินการเกี่ยวกับวินัยทหาร	๖๓
๒.๑.๒ การดำเนินการของคณะกรรมการตุลาการตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ	๖๔

(๖)

๒.๑.๓	การกระทำทางปกครองที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลชั้นฎีกาพิเศษ	๖๔
๑)	การกระทำทางปกครองที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลเยาวชนและครอบครัว	๖๔
๒)	การกระทำทางปกครองที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแรงงาน	๖๔
๓)	การกระทำทางปกครองที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลภาษีอากร	๖๖
๔)	การกระทำทางปกครองที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ	๖๗
๕)	การกระทำทางปกครองที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลล้มละลาย	๖๗
๒.๑.๔	การใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑	๖๘
๒.๑.๕	การใช้อำนาจตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๘	๖๘
๒.๑.๖	การใช้อำนาจตามพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔	๖๘
๒.๒	การกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่เป็นการกระทำทางปกครอง และไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง	๖๘
๒.๒.๑	การกระทำทางรัฐบาล	๖๘
๑)	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	๖๘
๒)	ความสัมพันธ์กับรัฐสภา	๖๘
๓)	งานทางนโยบาย	๖๘
๔)	การดำเนินกิจการภายในของฝ่ายบริหาร	๖๘
๒.๒.๒	กระบวนการทางนิติบัญญัติ	๖๘
๒.๒.๓	การพิพากษาของศาลและการบังคับคดีตามคำพิพากษา	๖๘

๒.๒.๔ การดำเนินกิจการทางศาสนาและการปกครองสงฆ์	๗๑
๑) การดำเนินกิจการทางศาสนา	๗๑
๒) การปกครองสงฆ์	๗๑
๒.๒.๕ กระบวนการยุติธรรมทางอาญา	๗๑
๑) การออกหมายเรียก	๗๑
๒) การจับกุม	๗๒
๓) การปรับ	๗๒
๔) การปล่อยชั่วคราว	๗๓
๕) การสอบสวนและการเสนอความเห็น	๗๓
๖) การขออายัดตัวผู้ต้องหา	๗๔
๗) การยึดหรืออายัดทรัพย์สิน	๗๕
๘) การแจ้งความร้องทุกข์และการดำเนินคดีอาญา	๗๖
๙) การส่งผู้ร้ายข้ามแดน	๗๗
๒.๒.๖ กระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง	๗๗
๒.๒.๗ การปฏิบัติหน้าที่ทั่วไป	๗๘
๑) การรักษาพยาบาล	๗๘
๒) การขับรถ	๗๘
๓) การปิดกั้นลำน้ำเพื่อการผลิตไฟฟ้า	๗๘
๔) การดูแลรักษาที่ราชพัสดุ	๗๘
๕) การดูแลรักษาต้นไม้	๗๙
๖) การแจ้งความร้องทุกข์	๗๙
๗) การขุดลอกทางน้ำนอกเขตชลประทาน	๗๙
๘) การหักเงินบำเหน็จบำนาญเพื่อชำระหนี้ตามคำขอ	๗๙
๙) การปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องเกี่ยวกับเอกสาร	๗๙
๑๐) การติดตั้งโปรแกรมคอมพิวเตอร์	๗๙
๑๑) การเสนอความเห็น	๗๙
๑๒) การประชาสัมพันธ์	๗๙
๒.๒.๘ การเลือกตั้งและการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง	๘๐
๒.๒.๙ การใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญ	๘๐
๒.๒.๑๐ กรณีอื่น ๆ	๘๒

๓. ข้อพิจารณาเกี่ยวกับอำนาจหรือเขตอำนาจของศาลปกครอง
กรณีคดีที่ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นมีหลายข้อหา
หรือมีหลายประเด็นเกี่ยวพันกัน ๘๓
- ๓.๑ กรณีคดีที่ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นมีหลายข้อหา
เกี่ยวพันกัน ๘๓
- ๓.๒ กรณีคดีที่ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นมีหลายประเด็น
เกี่ยวพันกัน ๘๔
- ๓.๒.๑ กรณีมีประเด็นที่จำเป็นต้องวินิจฉัยก่อนอยู่ในอำนาจ
ของศาลอื่นซึ่งมิใช่ศาลปกครอง ๘๔
- ๓.๒.๒ กรณีมีประเด็นที่จำเป็นต้องวินิจฉัยก่อนอยู่ในอำนาจ
ของศาลปกครองสูงสุด ๘๔

บทที่ ๔ เจื่อนไขแห่งการฟ้องคดีปกครอง ๘๕

๑. ผู้มีสิทธิฟ้องคดีปกครอง ๘๕
- ๑.๑ ผู้เสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหาย ๘๕
- ๑.๑.๑ ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อน
หรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ตามมาตรา ๔๒
วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ ๘๕
- ๑) เหตุแห่งการเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย
หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ ๘๕
- (๑) ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายฯ จากการ
ออกกฎ ๘๕
- (๒) ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายฯ จากการ
ออกคำสั่ง ๙๐
- (๓) ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายฯ จากการ
กระทำอื่น ๑๑๔
- (๔) ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายฯ จากการ
ละเลยต่อหน้าที่ ๑๑๖
- (๕) ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายฯ จากการ
ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร ๑๒๒

- (๖) ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย จากการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๑๒๓
- (๗) ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย จากสัญญาทางปกครอง ๑๓๐
- (๘) ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย จากการกระทำที่เป็นความรับผิดชอบอื่น ๑๓๓
- (๙) ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย จากการกระทำในกรณีอื่น ๆ ๑๓๕
- ๒) ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ ๑๓๖
- (๑) หน่วยงานทางปกครอง ๑๓๖
- (๒) ประชาชนผู้ถูกกระทบสิทธิจากการใช้อำนาจรัฐ ๑๓๖
- (๓) คณะบุคคล ๑๓๖
- (๔) ชุมชน ๑๓๖
- (๕) เจ้าหน้าที่ของรัฐ ๑๓๖
- ๑.๑.๒ กรณีที่กฎหมายให้สิทธิในการฟ้องคดี ๑๓๖
- ๑.๒ การขอให้ศาลกำหนดค่าบังคับ ๑๓๗
- ๑.๒.๑ กรณีที่ไม่จำเป็นต้องมีค่าบังคับของศาล ๑๓๗
- ๑) กรณีที่มีผลบังคับเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องอยู่แล้ว ๑๓๗
- ๒) กรณีที่ปรากฏในภายหลังว่ามูลเหตุแห่งการฟ้องคดีได้หมดสิ้นไปแล้ว ๑๓๗
- ๓) กรณีที่ปรากฏในภายหลังว่าการกำหนดค่าบังคับตามคำขอไม่เป็นการแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดีอีกต่อไป ๑๔๑
- ๑.๒.๒ กรณีที่จำเป็นต้องมีค่าบังคับของศาล ๑๔๑
- ๑) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นคำขอที่กำหนดค่าบังคับได้ ๑๔๑
- ๒) กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นคำขอที่ไม่อาจกำหนดค่าบังคับได้ ๑๔๖

๒. ความสามารถในการป้องกันปศุกรรม	๑๕๒
๓. ขั้นตอนและวิธีการก่อนการป้องกัน	๑๕๓
๓.๑ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าเป็นการดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ต้องดำเนินการก่อนป้องกัน	๑๕๓
๓.๑.๑ กรณีที่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนตามที่กฎหมายกำหนด	๑๕๓
๓.๑.๒ กรณีที่ถือว่าเป็นการดำเนินการตามขั้นตอนตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว	๑๕๖
๓.๒ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าผู้ฟ้องคดียังไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนป้องกัน	๑๕๗
๓.๒.๑ กรณียื่นฟ้องภายในระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์หรือร้องทุกข์	๑๕๗
๓.๒.๒ กรณียื่นอุทธรณ์หรือร้องทุกข์เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา	๑๕๙
๓.๒.๓ กรณีดำเนินการผิดจากขั้นตอนหรือวิธีการตามที่กฎหมายกำหนด	๑๖๐
๓.๒.๔ กรณียื่นฟ้องคดีโดยยังไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายก่อนป้องกัน	๑๖๑
๓.๓ กรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยว่าไม่ต้องดำเนินการตามขั้นตอนหรือวิธีการตามที่กฎหมายกำหนดก่อนป้องกัน	๑๗๐
๓.๓.๑ กรณีที่ผู้ฟ้องคดีมิได้เป็นคู่กรณีผู้มีสิทธิอุทธรณ์ตามกฎหมาย	๑๗๐
๓.๓.๒ กรณีฟ้องเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ออกโดยคณะกรรมการ	๑๗๓
๓.๓.๓ กรณีฟ้องเพิกถอนคำสั่งทางปกครองทั่วไป	๑๗๓
๓.๓.๔ กรณีฟ้องเพิกถอนกฎ	๑๗๔
๓.๓.๕ กรณีที่กฎหมายเฉพาะกำหนดให้ฟ้องคดีโดยไม่ต้องยื่นอุทธรณ์หรือร้องทุกข์	๑๗๕
๓.๓.๖ กรณีฟ้องโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง	๑๗๖

๔. ระยะเวลาการฟ้องคดี	๑๗๖
๔.๑ ระยะเวลาการฟ้องคดีในกรณีเกี่ยวกับการฟ้องขอให้เพิกถอนกฎ คำสั่ง และสั่งห้ามการกระทำ	๑๗๖
๔.๑.๑ กรณีฟ้องเพิกถอนกฎ	๑๗๖
๔.๑.๒ กรณีฟ้องเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง	๑๗๙
๔.๑.๓ กรณีฟ้องเพิกถอนคำสั่งทางปกครองทั่วไป	๑๙๗
๔.๑.๔ กรณีฟ้องขอให้ศาลสั่งห้ามการกระทำทั้งหมดหรือบางส่วน	๑๙๘
๔.๑.๕ ระยะเวลาการฟ้องคดีที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้ เป็นอย่างอื่น	๑๙๙
๔.๒ ระยะเวลาการฟ้องคดีในกรณีเกี่ยวกับการละเลยต่อหน้าที่ ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ล่าช้าเกินสมควร	๑๙๙
๔.๒.๑ กรณีที่ต้องมีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๑๙๙
๔.๒.๒ กรณีที่ไม่ต้องมีหนังสือร้องขอต่อหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๒๐๓
๔.๓ ระยะเวลาการฟ้องคดีในกรณีเกี่ยวกับการกระทำละเมิด หรือความรับผิดอย่างอื่น	๒๐๕
๔.๓.๑ การฟ้องคดีเกี่ยวกับการกระทำละเมิด	๒๐๕
๔.๓.๒ การฟ้องคดีเกี่ยวกับความรับผิดอย่างอื่น	๒๑๔
๔.๔ ระยะเวลาการฟ้องคดีในกรณีเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง	๒๑๖
๔.๔.๑ การนับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาจ้าง	๒๑๖
๔.๔.๒ การนับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับ สัญญาสัมปทาน	๒๑๘
๔.๔.๓ การนับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับ สัญญาทุนการศึกษา	๒๑๘
๔.๔.๔ การนับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับ สัญญาซื้อขายที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามพระราชกฤษฎีกา กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน	๒๑๙
๔.๔.๕ การนับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญากู้ยืมเงิน	๒๑๙

- ๔.๔.๖ การนับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญา
รับฝากเก็บข้าวเปลือก แปรสภาพข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร
และจัดจำหน่ายข้าวสาร ๒๑๙
- ๔.๔.๗ การนับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับ
ข้อตกลงการจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ ๒๑๙
- ๔.๔.๘ การนับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับ
สัญญาหลักประกันของ ๒๑๙
- ๔.๔.๙ การนับระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับ
สัญญาซื้อขาย ๒๑๙
- ๔.๕ ระยะเวลาการฟ้องคดีในกรณีที่ถูกกฎหมายกำหนดให้
หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องคดีต่อศาล
เพื่อบังคับให้บุคคลต้องกระทำหรือละเว้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ๒๒๑
- ๔.๖ ระยะเวลาการฟ้องคดีในกรณีที่ถูกกฎหมายกำหนดให้ยื่นฟ้อง
การใช้อำนาจรัฐในบางกรณีต่อศาลปกครอง ๒๒๑
- ๔.๗ ระยะเวลาการฟ้องคดีในกรณีที่เกิดเหตุแห่งการฟ้องคดี
เกิดขึ้นก่อนศาลปกครองเปิดทำการ ๒๒๒
- ๔.๘ การขยายระยะเวลาการฟ้องคดีออกไป ๒๒๔
- ๔.๘.๑ การขยายระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๕๐ ๒๒๔
- ๔.๘.๒ การขยายระยะเวลาการฟ้องคดีตามพระราชบัญญัติว่าด้วย
การวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒ ๒๒๗
- ๔.๘.๓ การขยายระยะเวลาการฟ้องคดีกรณีที่มีการฟ้อง
คดีปกครองต่อศาลอื่นซึ่งมิใช่ศาลปกครอง ๒๒๗
- ๔.๘.๔ การขยายระยะเวลาการฟ้องคดีกรณีที่มีการรับสภาพหนี้ ๒๒๗
- ๔.๘.๕ การขยายระยะเวลาการฟ้องคดีกรณีที่มีการ
รับสภาพความรับผิดชอบ ๒๒๗
- ๔.๙ ระยะเวลาการฟ้องคดีปกครองเกี่ยวกับการคุ้มครอง
ประโยชน์สาธารณะหรือสถานะของบุคคล ๒๒๘
- ๔.๙.๑ การฟ้องคดีที่เกี่ยวกับการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ ๒๒๘
- ๔.๙.๒ การฟ้องคดีเกี่ยวกับสถานะของบุคคล ๒๓๑

๔.๑๐ ระยะเวลาการฟ้องคดีเกี่ยวกับกรณีที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม หรือมีเหตุจำเป็นอื่น	๒๓๑
๔.๑๐.๑ การฟ้องคดีที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม	๒๓๑
๔.๑๐.๒ กรณีที่มีเหตุจำเป็นอื่น	๒๓๗
๔.๑๐.๓ การเป็นที่สุดของคำสั่งรับคำฟ้องที่ยื่นฟ้อง เมื่อพ้นกำหนดเวลาการฟ้องคดีไว้พิจารณาตาม ข้อ ๓๐ แห่งระเบียบฯ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครองฯ	๒๔๐
๕. ค่าธรรมเนียมศาล	๒๔๐
๕.๑ การชำระค่าธรรมเนียมศาลกรณีผู้ฟ้องคดีหลายคน ร่วมกันยื่นคำฟ้องเป็นฉบับเดียว	๒๔๐
๕.๒ การไม่ชำระค่าธรรมเนียมศาลหรือชำระค่าธรรมเนียมศาล ไม่ครบถ้วน (มาตรา ๔๕ วรรคสี่ ประกอบกับข้อ ๓๗ วรรคสอง)	๒๔๐
๕.๓ การสั่งให้ชำระค่าธรรมเนียมศาลเพิ่ม (ข้อ ๓๔ วรรคสี่)	๒๔๑
๕.๔ การคืนค่าธรรมเนียมศาล (ข้อ ๓๕)	๒๔๑
๕.๕ การยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล (มาตรา ๔๕/๑ ประกอบกับ ข้อ ๔๑/๑ ถึงข้อ ๔๑/๖)	๒๔๑
๖. ฟ้องซ้อน ดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ และฟ้องซ้ำ	๒๔๓
๖.๑ ฟ้องซ้อน (ข้อ ๓๖)	๒๔๓
๖.๒ ดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ (ข้อ ๓๖)	๒๔๓
๖.๓ ฟ้องซ้ำ (ข้อ ๓๗)	๒๔๕
บทที่ ๕ วิธีพิจารณาคดีปกครอง	๒๔๗
๑. บททั่วไป	๒๔๗
๑.๑ หลักกฎหมายทั่วไปว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ข้อ ๕)	๒๔๗
๑.๑.๑ หลักผู้มีสิทธิฟ้องคดีจะต้องเป็นผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้อง หรือมีส่วนได้เสียกับการเพิกถอนกฎหรือคำสั่ง ทางปกครองที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดี	๒๔๗
๑.๑.๒ หลักเหตุแห่งการฟ้องคดีหมดสิ้นไป	๒๔๗
๑.๑.๓ หลักการดำเนินวิธีพิจารณาคดีปกครองโดยคู่กรณี ไม่เสียค่าใช้จ่าย	๒๔๙

๑.๑.๔	หลักคำฟ้องเพิ่มเติมต้องเกี่ยวข้องกับคำฟ้องเดิม	๒๔๙
๑.๑.๕	หลักศาลไม่อาจก้าวล่วงไปใช้อำนาจทางปกครอง แทนหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๒๔๙
๑.๑.๖	การชี้แจงนำหน้ากระบวนพิจารณาเกี่ยวกับประโยชน์ส่วนบุคคล	๒๔๙
๑.๑.๗	แบบคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง	๒๔๙
๑.๑.๘	หลักศาลที่มีอำนาจบังคับคดี	๒๔๙
๑.๑.๙	หลักศาลต้องพิพากษาคดีตรงตามคำขอ	๒๔๙
๑.๑.๑๐	หลักการฟังความสองฝ่าย	๒๕๐
๑.๑.๑๑	หลักการพิจารณาคดีระบบไต่สวน	๒๕๐
๑.๒	การยื่นหรือขยายระยะเวลา (ข้อ ๖)	๒๕๐
๑.๓	การดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ (ข้อ ๗)	๒๕๑
๑.๓.๑	กรณีศาลเห็นเอง	๒๕๑
๑.๓.๒	กรณีที่คู่กรณีมีคำขอ	๒๕๑
๑.๔	การยื่นเอกสารหรือพยานหลักฐานต่อศาล (ข้อ ๑๓)	๒๕๑
๑.๕	การแจ้งข้อความเป็นหนังสือหรือส่งเอกสาร	๒๕๒
๑.๕.๑	โดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ (ข้อ ๑๕)	๒๕๒
๑.๕.๒	โดยวิธีให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของศาล หรือบุคคลอื่นนำไปส่ง (ข้อ ๑๖)	๒๕๔
๑.๖	การขอตรวจดูเอกสารทั้งหมดหรือบางฉบับในสำนวนคดี หรือขอคัดสำเนาหรือขอสำเนาอันรับรองถูกต้อง (ข้อ ๑๘)	๒๕๕
๒.	วิธีพิจารณาคดีปกครองในศาลปกครองชั้นต้น	๒๕๕
๒.๑	อำนาจตุลาการศาลปกครองคนเดียว (มาตรา ๖๑)	๒๕๕
๒.๒	การเสนอคำฟ้องและตรวจคำฟ้อง	๒๕๕
๒.๒.๑	การส่งสำเนาคำฟ้อง (ข้อ ๓๓)	๒๕๕
๒.๒.๒	ความสมบูรณ์ครบถ้วนของคำฟ้อง (มาตรา ๔๕ ประกอบกับข้อ ๓๗)	๒๕๖
๑)	กรณีที่คำฟ้องไม่สมบูรณ์ครบถ้วนซึ่งผู้ฟ้องคดี อาจแก้ไขได้	๒๕๖
๒)	กรณีที่คำฟ้องไม่สมบูรณ์ครบถ้วนซึ่งไม่อาจแก้ไข ให้ถูกต้องได้	๒๕๗
๓)	เป็นคดีที่ไม่อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง	๒๕๗

- ๒.๒.๓ กรณีคดีที่ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นอยู่ในอำนาจ
ของศาลปกครองสูงสุด ๒๕๗
- ๒.๒.๔ กรณีคดีที่ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นอยู่ในอำนาจ
ของศาลปกครองชั้นต้นอื่น ๒๕๗
- ๒.๒.๕ กรณีคดีที่ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นมีหลายข้อหา
แล้วข้อหาใดข้อหาหนึ่งเป็นเรื่องที่ไม่อยู่ในอำนาจ
หรือเขตอำนาจของศาลปกครองชั้นต้นนั้น ๒๕๗
- ๒.๓ การแสวงหาข้อเท็จจริง ๒๕๗
- ๒.๓.๑ การแสวงหาข้อเท็จจริงจากคำฟ้อง คำให้การ
คำคัดค้านคำให้การ และคำให้การเพิ่มเติม ๒๕๗
- ๑) คำฟ้องและคำฟ้องเพิ่มเติม ๒๕๗
- ๒) คำให้การและคำฟ้องแย้ง (ข้อ ๔๓-ข้อ ๔๖) ๒๖๑
- ๓) คำคัดค้านคำให้การ (ข้อ ๔๗ และข้อ ๔๘) ๒๖๒
- ๔) คำให้การเพิ่มเติม (ข้อ ๔๙) ๒๖๓
- ๒.๓.๒ การแสวงหาข้อเท็จจริงของศาล (ข้อ ๕๐-ข้อ ๕๙) ๒๖๔
- ๒.๔ การแจ้งวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริง (ข้อ ๖๒ วรรคหนึ่ง) ๒๖๔
- ๒.๕ การรับฟังพยานหลักฐาน (ข้อ ๖๔-ข้อ ๖๘) ๒๖๔
- ๒.๖ วิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา ๒๖๕
- ๒.๖.๑ การทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครอง
(ข้อ ๖๙-ข้อ ๗๔) ๒๖๕
- ๑) กรณีที่ศาลปกครองมีคำสั่งยกคำขอ ๒๖๕
- ๒) กรณีที่ศาลปกครองมีคำสั่งทุเลาการบังคับ ๒๖๘
- ๒.๖.๒ การบรรเทาทุกข์ชั่วคราว (ข้อ ๗๕-ข้อ ๗๗) ๒๗๔
- ๑) กรณีที่ศาลปกครองมีคำสั่งยกคำขอ ๒๗๔
- ๒) กรณีที่ศาลปกครองมีคำสั่งกำหนดมาตรการ
หรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราว ๒๗๔
- ๒.๖.๓ การอุทธรณ์คำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราว
ก่อนการพิพากษา (ข้อ ๗๓ และข้อ ๗๖) ๒๗๕
- ๒.๖.๔ การขอให้ระงับคำสั่งทุเลาการบังคับตามกฎหมาย
หรือคำสั่งทางปกครองของศาลปกครองชั้นต้น
ไว้เป็นการชั่วคราว (ข้อ ๗๓ วรรคหนึ่ง) ๒๗๖

๒.๖.๕ คำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษากรณีอื่น ๆ	๒๗๗
๒.๗ การร้องสอด การรวมคดี การแยกคดี การโอนคดี และการถอนคำฟ้อง	๒๗๗
๒.๗.๑ การร้องสอด (ข้อ ๗๘)	๒๗๗
๑) กรณีศาลเรียกเข้ามาเอง	๒๗๗
๒) กรณีบุคคลภายนอกยื่นคำร้องสอด	๒๗๗
๓) กรณีคู่กรณีมีคำขอ	๒๗๗
๔) ผลของการเข้ามาในคดีโดยการร้องสอด	๒๗๗
๒.๗.๒ การรวมคดี (ข้อ ๗๙ วรรคหนึ่ง)	๒๗๗
๒.๗.๓ การแยกคดี (ข้อ ๘๐)	๒๗๗
๒.๗.๔ การโอนคดี (ข้อ ๘๑)	๒๗๗
๒.๗.๕ การถอนคำฟ้อง (ข้อ ๘๒)	๒๗๗
๒.๘ การนั่งพิจารณาคดีและการพิพากษาคดี	๒๘๑
๒.๘.๑ การนั่งพิจารณาคดี (ข้อ ๘๓-ข้อ ๘๗)	๒๘๑
๒.๘.๒ การทำคำพิพากษาและคำสั่ง	๒๘๑
๑) ข้อกฎหมายอันเกี่ยวข้องด้วยความสงบเรียบร้อย ของประชาชน (ข้อ ๘๒)	๒๘๑
๒) การแก้ไขเพิ่มเติมข้อผิดพลาดหรือผิดหลงเล็กน้อย (ข้อ ๘๕)	๒๘๑
๒.๙ การเซ็นเป็นคู่ความแทนที่คู่ความมรณะ (มาตรา ๕๓)	๒๘๑
๒.๑๐ การขออนุญาตให้พิจารณาคดีใหม่หรือฟ้องคดีใหม่ (มาตรา ๖๒)	๒๘๑
๒.๑๑ การขอให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่ง ชี้ขาดคดีปกครองใหม่ (มาตรา ๗๕)	๒๘๒
๑) ผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่ง ชี้ขาดคดีปกครองใหม่	๒๘๒
๒) กรณีที่ขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีหรือมีคำสั่ง ชี้ขาดคดีปกครองใหม่ได้	๒๘๓
๓) กรณีที่ไม่อาจขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดี หรือมีคำสั่งชี้ขาดคดีปกครองใหม่	๒๘๓
๒.๑๒ การคัดค้านตุลาการ (มาตรา ๖๓)	๒๘๖
๒.๑๓ การบังคับคดี	๒๘๖

๓. วิธีพิจารณาคดีปกครองในศาลปกครองสูงสุด	๒๘๘
๓.๑ คดีฟ้องตรงต่อศาลปกครองสูงสุด	๒๘๘
๓.๒ คดีอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น	๒๘๘
๓.๒.๑ ผู้มีสิทธิยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น	๒๘๘
๓.๒.๒ ระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา	๒๘๙
๓.๒.๓ คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นที่ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์	๒๘๙
๓.๒.๔ แบบและเนื้อหาของอุทธรณ์	๒๘๙
๑) คำอุทธรณ์ต้องใช้ถ้อยคำสุภาพ	๒๘๙
๒) คำอุทธรณ์ต้องมีข้อความตามที่กฎหมายกำหนด (ข้อ ๑๐๑)	๒๙๐
๓) คำอุทธรณ์ต้องมีข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่มีสาระอันควรได้รับกาจวินิจฉัย (มาตรา ๗๓ วรรคสาม และข้อ ๑๐๘ วรรคสอง)	๒๙๑
๓.๒.๕ การตรวจอุทธรณ์	๒๙๑
๑) คำอุทธรณ์ไม่สมบูรณ์ครบถ้วน	๒๙๑
๒) การชำระค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์	๒๙๒
๓) คำอุทธรณ์ต้องห้ามตามกฎหมายหรือยื่นโดยผิดระเบียบ	๒๙๒
๓.๒.๖ การยื่นสำนวน (ข้อ ๑๑๒)	๒๙๓
๑) กรณีที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งยกคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น แล้วส่งสำนวนคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้มีคำพิพากษาใหม่	๒๙๓
๒) กรณีที่ศาลปกครองสูงสุดไม่ส่งสำนวนคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้มีคำพิพากษาใหม่	๒๙๔
๓.๒.๗ การนำวิธีพิจารณาคดีปกครองในศาลปกครองชั้นต้นมาใช้ในศาลปกครองสูงสุด (ข้อ ๑๑๖)	๒๙๔
๓.๓ คดีอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น	๒๙๕
๓.๓.๑ ผู้มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น	๒๙๕
๓.๓.๒ ระยะเวลาการยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง	๒๙๕

๓.๓.๓ คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์	๒๙๕
๑) คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นที่สุด (ข้อ ๑๐๐ วรรคหนึ่ง)	๒๙๕
๒) คำสั่งระหว่างพิจารณา (ข้อ ๑๐๐ วรรคสอง)	๒๙๗
๓.๓.๔ แบบและเนื้อหาของคำร้องอุทธรณ์	๒๙๘
๑) คำร้องอุทธรณ์ต้องใช้ถ้อยคำสุภาพ	๒๙๘
๒) คำร้องอุทธรณ์ต้องมีข้อความตามที่กฎหมายกำหนด (ข้อ ๑๐๑)	๒๙๘
๓) คำร้องอุทธรณ์ต้องมีข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่มีสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย (มาตรา ๗๓ วรรคสาม และข้อ ๑๐๘ วรรคสอง)	๒๙๙
๓.๓.๕ การตรวจคำร้องอุทธรณ์คำสั่ง	๓๐๑
๑) คำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่สมบูรณ์ครบถ้วน	๓๐๑
๒) คำร้องอุทธรณ์คำสั่งต้องห้ามตามกฎหมายหรือยื่นโดยผิดระเบียบ	๓๐๑
๓.๓.๖ การยื่นสำนวน (ข้อ ๑๑๒)	๓๐๒
๑) กรณีที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งยกคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น แล้วส่งสำนวนคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้มีคำสั่งใหม่	๓๐๒
๒) กรณีที่ศาลปกครองสูงสุดไม่ส่งสำนวนคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้มีคำสั่งใหม่	๓๐๘
๓.๓.๗ การนำวิธีพิจารณาคดีปกครองในศาลปกครองชั้นต้นมาใช้ในศาลปกครองสูงสุด (ข้อ ๑๑๖)	๓๐๘

